

תוכן עניינים:

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| מבוא.....                                        | 3  |
| האנתרופולוגיה האמריקאית במלחמת העולם השנייה..... | 6  |
| אנתרופולוגים במחנות העצורים.....                 | 11 |
| פרסומים אנתרופולוגים.....                        | 17 |
| סיכום.....                                       | 25 |
| ביבליוגרפיה.....                                 | 27 |

מבוא:

"Social Science must participate because this is a war of social science. If we use our tremendous accumulation and supply as intelligently as we will use our man-power, natural resources, factories, and transportation facilities, there is no question but that we shall win the social war as well as the physical war".<sup>1</sup>

הקשר בין אנתרופולוגים וקולוניאליזם מתועד היטב בהיסטוריוגרפיה של הדיסציפלינה האנתרופולוגית מאז עלייתה במאה ה-19 ועד לימינו.<sup>2</sup> עם זאת, התרומה של אנתרופולוגים בעיתות מלחמה במאה העשרים ותמיכתם במאמצי המלחמה של מדינות שונות, היא ידועה פחות מבחינה היסטורית. זאת למרות שתמיכה במאמץ המלחמתי של מדינה כזו או אחרת היתה והיא עדיין בעלת השלכות אתיות לגבי השימוש בידע תרבותי וידע אנתרופולוגי. האנתרופולוגים של המאה העשרים יישמו את הידע המדעי ואת היכולות האתנוגרפיות שלהם במלחמה במקרים רבים; הם נאבקו באויב גם באמצעות ספרים וגם באמצעות נשק.<sup>3</sup> ובחינת ההיסטוריה של מקרים אלה חושפת קשרים סימביוטיים בסיסיים בין החוקרים והמדינה, שהינם חשובים בבואנו להבין את מקומו ותפקידו של המדע בחברה.

מלחמת העולם הראשונה היה משמעותית ביותר עבור כיווני ההתפתחות של הדיסציפלינה האנתרופולוגית כמו גם שיתוף הפעולה בינה לבין השלטונות. ניתן לומר כי במהלך מלחמת העולם הראשונה, נטשו המחקר האנתרופולוגי וחוקריו את הגישה הליברלית לפיה לא ניתן להבחין בין עמים וקבוצות לאום שונים באמצעות מאפיינים פיזיים וגזעיים. בעקבות זאת, או במקום זאת, התפתחה גישת מחקר, שהתבססה על הבחנה בין קבוצות לאום מבחינה פיזית ומבחינה גזעית.<sup>4</sup> המעבר של האנתרופולוגיה מדגש על תרבות, רב גונית וגמישות לביולוגיה, היררכי וגזע תאמה את ערכי הצבא והמדינה של אותה התקופה. למעשה, נוצר קשר בין הקהילה המדעית אנתרופולוגית לבין הממסד. היו אלו יחסי גומלין בהם שני הצדדים הרוויחו; הקהילה המדעית נהנתה מתקציבים והטבות, כמו

<sup>1</sup> Aginsky Burt 1942, 521-25, quoted in: Price A. H., *Anthropological Intelligence: The Deployment and Neglect of American Anthropology in the Second World War*, Duke University Press, 2008, p. 22.

<sup>2</sup> Lewis, D. (1973) *Anthropology and Colonialism*, *Current Anthropology* 14(5), pp. 581-602; Bremen, J., Shimizu, A. (2013). *Anthropology and Colonialism in Asia: Comparative and Historical Colonialism*, Routledge; *Colonial Subjects: Essays on the Practical History of Anthropology* P. Pels, O. Salemnik (eds.) University of Michigan Press, 2000.

<sup>3</sup> Price, lessons, 14

<sup>4</sup> Penny, H. G., Bunzi, M., Introduction, in: Glenn Penny, Matti Bunzi (eds.), *Worldly Provincialism: German Anthropology in the Age of Empire*, p. 10.

## האנתרופולוגיה האמריקאית במהלך מלחמת העולם השנייה:

"Both these objections have a certain validity. In helping a military government to govern a population without bloodshed, one is aiding a dictatorship to avoid trouble with the masses, but – and this is the applied anthropologist's point of view – one is also helping to avoid the sorts of decisions that not only will lead to more trouble and expense for the administrators, but that will also lead to greater harshness of treatment of the people by their temporary governors."<sup>5</sup>

עבודה סמינריונית זו עוסקת בשירות האנתרופולוגיה האמריקאית בידי המדינה במהלך מלחמת העולם השנייה. על כן, בפרק זה, אסקור בקצרה את ההתרחשויות והמגמות המרכזיות בשדה האנתרופולוגיה האמריקאית מסוף שנות השלושים ועד לשנת 1945 בדגש על ההתפתחות של השימוש באנתרופולוגיה יישומית. הציטוט לעיל הוא של ג'ון אמברה, אנתרופולוג שעבד עבור "הרשות המלחמתית להזחה/עיתוק" (relocation), אשר ביצעה ופיקחה על גירוש ושינוע של אזרחים ונתינים יפנים אמריקאיים. הציטוט משקף במידה רבה את הרציונליזציה של האנתרופולוגים האמריקאים לשיתוף פעולה עם סוכנויות המדינה בהקשר של אוכלוסיות שנכלאו באופן לא דמוקרטי תחת איצטלה ביטחונית. על פי דבריו של אמברה מעורבות האנתרופולוג ותפקיד האנתרופולוגיה היישומית במקרים אלה הם ליצור מצב של הרע במיעוטו – גם עבור האוכלוסיה הכלואה וגם עבור המדינה.

מלחמת העולם השנייה היתה מלחמה בה שיחקו אנתרופולוגים אמריקאיים תפקידים רבים עבור המודיעין וסוכנויות ממשלתיות בשאלות בלשניות, ריגול, תיקצוב, תחזית כלכלית וניתוח של חדשות זרות. המודיעין האמריקאי התבסס על אמצעים יצירתיים ולא קונבנציונליים, על מנת לאסוף ולנתח מידע ופעילויות של האויב. לשם כך, הם גייסו את האנשים הטובים ביותר מהאליטה האקדמית ומהמעגלים החברתיים הרלוונטיים והעסיקו רבים מהם בעיקר לאחר שארצות-הברית הצטרפה למלחמה לצד כוחות הברית. אלה השתמשו במיומנויות הלשוניות, התרבותיות

<sup>5</sup> Emree 1946, 494, quoted in: Price, Anthropological Intelligence: The Deployment and Neglect of American Anthropology in the Second World War, p. 36.